

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 16Csp/193/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118214455
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Šiška, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4118214455.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanému: D. J., narodený XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, L. S., zastúpený: URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, v konaní o zaplatenie sumy 21 109,12 eur s príslušenstvom, sudcom JUDr. Borisom Šiškom, PhD., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 9,29 % ročne zo sumy 21 109,12 eura od 14.02.2018 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti sa žaloba z a m i e t a .

III. Žalobcovi sa voči žalovanému priznáva náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca, žalobou doručenou súdu dňa 10.12.2018 požadoval od žalovaného zaplatenie sumy 21 109,12 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Sberbank Slovensko, a.s. so žalovaným dňa 28.04.2015 uzatvoril Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č.620807, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 25 000,00 eur. Keďže žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne a dostal sa so splácaním úveru do omeškania, žalobca ku dňu 13.02.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

2. Vo veci bol v skrátanom konaní vydaný platobný rozkaz č.k. 16Csp/193/2018-53 dňa 28.01.2019, ktorý bol zrušený uznesením č.k. 16Csp/193/2018-69 zo dňa 02.05.2019, v dôsledku vecne odôvodneného odporu podaného v zákonom stanovenej lehote. V odpore žalovaný uviedol, že nárok žalobcu považuje za neoprávnený a neopodstatnený a poprel ho čo do výšky, ako aj čo do dôvodu. Skutočnosti uvedené v návrhu neodrážajú skutočný stav a výška istiny nereflektuje skutočný stav a nezodpovedá počtu uhradených splátok žalovaného. Keďže sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu úrok vo výške 9,29% je neprimerane vysoký a prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu a tým značne poškodzuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Namietol nielen samotnú výšku úrokov, ale aj žalobcom určenú výšku nesplanej istiny a takýto dlh mu voči žalobcovi nevznikol.

3. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 15.04.2019 na žalobe v celom rozsahu zotrval, uviedol prehľad splácania úveru s rozpisom jednotlivých splátok a k námietke žalovaného ohľadom výšky úroku poukázal na ustanovenie § 53 ods. 6 OZ a na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. apríla 2012, sp.zn. 5Cdo/26/2011, podľa ktorého neprimeranou je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania, obvyklú.

4. Súd prvej inštancie rozhodoval vo veci rozsudkom, č. k. 16Csp/193/2018-102 zo dňa 23.10.2019 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 21 109,12 eura, úrok vo výške 429,11 eura, úrok s omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 21 109,12 eura od 14.02.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 429,11 eura od 14.02.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.) a žalobcovi voči žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. (výrok III.).

5. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, výslovne uvádzajúc, že toto smeruje iba proti zamietajúcemu výroku žaloby (v časti ktorej nepriznal súd žalobcovi úrok vo výške 9,29 % z nezaplatennej istiny 21109,12 od 14.02.2018 do zaplatenia). O odvolaní žalobcu rozhodol uznesením Krajský súd v Nitre, č. k. 7CoCsp/23/2020-152 zo dňa 28.12.2020, tak že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trov konaniach zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie o tom, že žalobcovi nepatrí nárok na zmluvné úroky po zosplatnení úveru, pričom v uvedenej súvislosti upriamil pozornosť súdu prvej inštancie na viaceré rozhodnutia, ktoré pripúšťajú kumuláciu zmluvne dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania po predčasnom zosplatnení úveru, nakoľko žiaden zákon výslovne nezakazuje dohodnúť úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom užívaná, teda i za dobu, v ktorej sa dlžník ocitne v omeškaním so splnením svojho záväzku (rozhodnutie KS Košice 5Co/297/2017, KS Nitra 7Co/116/2018, 7Co/326/2017, KS Bratislava 16Co/108/2018, 8 Co/138/2017, KS Banská Bystrica 43Cob/186/2013, KS Trnava 3Co/210/2018, KS Žilina 11Co/12/2017). Zároveň akcentoval na najnovšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp .zn. 5Cdo 42/2020 zo 16. júna 2020, 7Cdo/118/2019 z 26. augusta 2020, 7Cdo/307/2019 z 26. augusta 2020, ktoré zaujali k tejto problematike jasné stanovisko, podľa ktorého dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Dovolací súd svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, že zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvnú povinnosť porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitúciou slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký ako v čase jeho dojednanie, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel by v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednanie, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zosplatnenia istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka. Na druhej strane sa postavenie veriteľa - dodávateľa aj bez uvedeného

dohodnutia nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. Okrem toho uložil súdu prvej inštancie, aby rozhodol o nároku na náhradu trov konania, vrátane odvolacieho konania s poukazom na § 396 ods. 3 CSP.

6. Súd prvej inštancie na prejednanie veci opätovne nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavili strany sporu, ani ich právni zástupcovia. Žalobca svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s prejednaním a rozhodnutím veci v neprítomnosti. Rovnako právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neprítomnosť i neprítomnosť žalovaného a žiadal o konanie v ich neprítomnosti. Zástupca žalovaného zároveň navrhol, aby súd povolil z dôvod nepriaznivej situácie žalovaného splácať žalovanú sumu v mesačných splátkach vo výške 50 eur mesačne a to k 20. dňu v mesiaci. Vzhľadom na uvedené mal súd preukázané splnenie podmienok podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), preto pojednával v neprítomnosti žalobcu, žalovaného a jeho právneho zástupcu.

7. Súd opätovne vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami, obchodnými podmienkami, upomienkou, vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, prehľadom splácania, stavom omeškaných splátok, výpočtom úrokov, lustráciami majetkovej situácie žalovaného, výpisom z obchodného registra súhrnnými informáciami o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

8. Právny predchodca žalobcu, spoločnosť Sberbank Slovensko, a.s., a žalovaný uzatvorili dňa 28.04.2015 Zmluvu o úvere (ďalej len zmluva o úvere), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 25 000,00 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal vrátiť v 108. pravidelných mesačných splátkach vo výške 344,04 eura, so splatnosťou prvej splátky dňa 25.05.2015, každej nasledujúcej vždy 25. deň v mesiaci a poslednej splatnej dňa 25.04.2024 Úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 9,29 % p.a., RPMN je vyjadrená vo výške 9,7 %, priemerná RPMN je vo výške 11,58 %. Celkové náklady spojené s úverom sú vo výške 37 156,32 eura. Výška odplaty predstavuje 9,29% zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok. V zmluve bol dohodnutý poplatok za upomienku vo výške 20,00 eur splatný v deň odoslania upomienky. V zmysle čl. 4 bod 5 zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že ak dlžník nesplní jednotlivé splátky úveru včas, môže banka požadovať úrok z omeškania zo sumy, ktorú dlží, poplatky za upomienky a náklady súvisiace s postúpením a/alebo vymáhaním pohľadávky a predčasnú splatnosť úveru. V zmysle článku 7 sa dlžník zaviazal zaplatiť dohodnuté úroky a úroky z omeškania z nesplatených peňažných prostriedkov, ako pred, tak aj po splatnosti úveru. Upomienkou vystavenou dňa 09.01.2017 bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie neuhradenej pohľadávky s ktorej úhradou je v omeškaní a to vo výške 373,73 eura do 5 dní odo dňa vystavenia upomienky a bol upozornený na to, že ak dlžník sumu neuhradí banka má právo vyhlásiť predčasnú splatnosť pohľadávky. Listom zo dňa 13.02.2018 banka oznámila žalovanému, že vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 13.02.2018 a vyzvala žalovaného na zaplatenie sumy 21 443,07 eura, najneskôr do 07.03.2018. Z prehľadu splácania do vyhlásenia predčasného zosplatenia vyplýva, že žalovaný uhradil celkom sumu 9 428,76 eura, z ktorej suma 5 537,88 eura bola započítaná na úhradu úrokov a suma 3 890,88 eura na úhradu istiny. Zo stavu omeškaných splátok je zrejmé, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátok splatných dňa 21.10.2017 až 25.01.2018. Ku dňu zosplatenia bol žalovaný povinný uhradiť úrok z úveru vyčíslený v celkovej výške 5 966,99 eura, z ktorej uhradil 5 537,88 eura a neuhradil sumu 429,11 eura. Banka preverovala majetkové pomery žalovaného dňa 23.04.2018 prostredníctvom registra klientskych organizácií a dostupných organizácií. Z obchodného registra vyplýva, že žalobca je právnym nástupcom spoločnosti Sberbank Slovensko, a.s. v dôsledku zlúčenia.

9. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb.z. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“) účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

11. Podľa § 2 písm. a), b), d) ZoSÚ spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania; veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti; zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa na účely tohto zákona rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

12. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 2 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

14. Podľa § 52 ods. 2 OZ v aktuálnom znení ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Podľa § 52 ods. 3 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 6 OZ ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

18. Podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

19. Podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa §1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

20. Podľa § 53 ods. 9 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

24. Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

25. Súd viazaný právnym názorom, opätovne prejednal vec a na základe vykonaného dokazovania mal za nesporne preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver 25 000,00 eur, ktorý sa zaviazal splatiť v 108. splátkach, splatných vždy k 25. dňu v mesiaci, s termínom konečnej splatnosti dňa 25.04.2024. Pôvodný veriteľ, spoločnosť Sberbank Slovensko, a.s. zmluvu uzatvárala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejme aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je poskytovanie pôžičiek a úverov. Z tohto dôvodu sa považuje za dodávateľa. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by žalovaný pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo súd posúdil ako vzťah podľa zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, keďže jej predmetom bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov a záväzok žalovaného, ako spotrebiteľa ich vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa.

26. Keďže predmetom konania po zrušení zamietajúceho výroku súdu prvej inštancie, ktorým nebol žalobcovi priznaný zmluvný úrok po zosplatnení úveru, ostala iba táto časť, súd zameral svoju pozornosť na skúmanie, či žalobcovi oprávnené patrí aj zmluvný úrok po zosplatnení, t. j. či môže požadovať paralelne popri úroku z omeškania z dlžnej sumy, aj zmluvný úrok od momentu zosplatnenia úveru. Majúc na zreteli už vyslovený, pre súd prvej inštancie právne záväzný názor odvolacieho súdu, dospel súd po opätovne vykonanom dokazovaní k záveru, že žalobcovi patrí nárok na zmluvný úrok vo výške 9,29 % ročne zo sumy 21 109,12 eura od 14.02.2018 do zaplatenia, a to aj s poukazom na to, aby nové rozhodnutie súdu bolo v súlade s najnovšou, vo svojej podstate pomerne konštantnou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

27. Podľa názoru súdu prvej inštancie z ustanovení § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods.2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z.). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1 vete prvej Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Podľa názoru súdu, má veriteľ právo na zmluvné úroky aj počas doby, po ktorú je dlžník v omeškaní s vrátením pôžičky, pretože aj počas tejto doby nemá možnosť so svojimi prostriedkami nakladať, keďže nimi disponuje dlžník. V opačnom prípade by sa dlžník dostal do neoprávnenej výhody oproti veriteľovi, čo by ani nebolo spravodlivé. V tomto kontexte súd poukazuje na charakter zmluvných úrokov, ktoré možno považovať za odplatu za používanie peňažných prostriedkov, keďže ako bolo vyššie uvedené zmluva o úvere nesmie byť dohodnutá ako bezúročná, t. j. v zmluve o úvere musí byť dohodnutý zmluvný úrok. Na strane druhej, úrok z omeškania plní skôr sankčnú funkciu, pričom výška úroku z omeškania je kogentne stanovená podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na

ustanovenia nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. S poukazom na vyššie uvedené, podľa názoru súdu nič nebráni tomu, aby veriteľ, teda žalobca požadoval popri úroku z omeškania zároveň aj zmluvný úrok dohodnutý v zmluve o úvere.

28. Nad rámec uvedeného súd poznamenáva, že úrok z úveru je nárokom, na ktorého existenciu nemá omeškanie dlžníka ani vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žiaden vplyv (porov. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/1/2018-67z 25. 1. 2018). Vyhlásením predčasnej splatnosti úveru za dodržania podmienok podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ dochádza iba k modifikácii termínu splatnosti úveru, nie však k zániku nároku veriteľa na úrok, pokiaľ zo zmluvy nevyplýva iný záver. Z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, predovšetkým z článku 7 písmeno j) vyplýva, že dlžník sa zaviazal platiť úroky a úroky z omeškania z nesplatených peňažných prostriedkov, ako pred, tak aj po splatnosti úveru. Vzhľadom na uvedené súd nezistil, že by sa zmluvné strany dohodli na zániku zmluvného úroku okamihom vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru.

29. Súd v závere považuje za nevyhnutné zareagovať na návrh žalovaného, aby mohol žalovanú sumu plniť v splátkach vo výške 50 eur splatných vždy k 20. dňu v mesiaci. Podľa ustanovenia § 232 ods. 3, 4 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Určenie dlhšej než trojdňovej lehoty na plnenie, ako aj povolenie splátok (§ 232 ods. 3 druhá veta, ods. 4 CSP) patrí medzi procesné úkony súdu. Pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti, alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach, je nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Súd musí ex offo prihliadnuť na: osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného v konaní, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa (čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti), pričom súd môže určiť, že nezaplatením, resp. omeškaním s plnením čo i len jednej splátky, nastáva zročnosť celého plnenia (tzv. crossdefault doložka). V danom prípade nie sú naplnené odôvodnené dôvody pre priznanie plnenia v splátkach, zohľadňujúc výšku dlhu, ako aj ľahostajný prístup žalovaného k plneniu si svojich zmluvných povinností. Žalovaný počas konania neuskutočnil žiadnu úhradu, ktorou by aspoň čiastočne došlo k zníženiu dlhu. Oprávnenie súdu priznať plnenie v splátkach je výnimočné oprávnenie a každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú výhodu dlžníka, ktorá však nesmie neprimerane zasahovať do priznaných práv veriteľa. Ten totiž má vždy zaručené právo na uspokojenie priznaných nárokov v narušených súkromnoprávných vzťahoch. Z tohto hľadiska ide o zabezpečenie a realizáciu práva na súdnu ochranu veriteľa a zákonných záruk na definitívnu nápravu narušeného právneho vzťahu (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/322/2016-85 zo dňa 01. 03. 2017, uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/392/2017-77 z 28. 05. 2018, rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/164/2018-336 zo dňa 27. 09. 2018). V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že žalovaný nepredložil žiadne doklady potrebné na zhodnotenie jeho finančnej, sociálnej a majetkovej situácie, tak aby súd mohol dôvodne zvážiť aplikáciu § 232 ods. 3, 4 CSP, teda uloženie dlhšej paričnej lehoty (lehoty na plnenie) ako tri dni. Vzhľadom na absenciu akýchkoľvek dôkazov preukazujúcich zlú finančnú situáciu žalovaného, súd nemohol uložiť žalovanému, aby tento mohol zaplatiť peňažný dlh v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50 eur, ale uložil mu povinnosť, aby žalovaný nárok (resp. iba jeho časť, keďže ostatná časť žalobcom uplatneného nároku zostala odvolaním nedotknutá, teda právoplatná) zaplatil do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

30. Keďže imanentnou súčasťou zrušeného výroku súdu prvej inštancie zo strany odvolacieho súdu bolo aj nepriznanie úrokov (0,25%), nad rámec už právoplatne priznaného úroku z omeškania vo výške 5 % bolo povinnosťou súdu opätovne rozhodnúť aj o tejto časti nároku žalobcu. Vychádzajúc z uvedeného a s poukazom na § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. má žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, ktorá ku dňu 14.02.2018 predstavovala 0,00%. Žalobca tak má nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % (5 + 0,00 %) ročne, ktorý mu už súd priznal rozsudkom, pričom v uvedenej časti je rozhodnutie právoplatné, preto prevyšujúcej uplatňujúcej časti úrokov (0,25%) žalobu zamietol.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

33. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 3 CSP a žalobcovi, ktorý mal plný úspech vo veci (žalobca bol neúspešný len v nepatrnej časti príslušenstva, ktorého materiálne merateľný neúspech je zanedbateľný) priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom priamo vo výroku precizoval, že ide o trovy konania pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nitra, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým isteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.